

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри інформатики та комп'ютерної техніки
Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

Розробники:

Удовенко С. Г., д.т.н., професор, завідувач кафедри інформатики та комп'ютерної техніки,

Вільхівська О. В., к.е.н., доцент кафедри інформатики та комп'ютерної техніки,

Бринза Н.О., к.т.н., доцент, доцент кафедри інформатики та комп'ютерної техніки.

Тютюнник О.О., доцент, доцент кафедри інформатики та комп'ютерної техніки.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри - розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

У сучасному світі, коли інформаційні технології стають частиною життя кожної людини актуальним стає питання підготовки майбутніх кваліфікованих спеціалістів.

Вивчення дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» дозволяє слухачам підготовчого відділення набутти певних компетентностей з тематики, що вивчається. Формування компетентностей дозволяє слухачам набувати якостей необхідних для їхнього подальшого професійного розвитку. Розвиває ініціативу, творчий потенціал, комунікативні здібності, вміння працювати в команді, прищеплює загальну інформаційну культуру, реалізує індивідуальний підхід у навчанні.

Вивчення дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» базується на шкільному курсі «Інформатика». Матеріал цієї дисципліни використовується в подальшому вивченні дисциплін фундаментальної, природничо-наукової та професійної економічної підготовки бакалаврів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, а знання, набуті в процесі цього вивчення, використовуються під час виконання домашніх завдань, лабораторних та практичних із дисциплін, пов'язаних із опрацюванням економічної інформації та професійним становленням висококваліфікованого фахівця.

Навчальна дисципліна "Основи інформатики та обчислювальної техніки" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки слухачів-іноземців підготовчого відділення, що навчаються в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

З метою підвищення ефективності вивчення навчальної дисципліни слухачі мають змогу користуватись системою дистанційного навчання ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у слухачів теоретичної і практичної бази знань з основ інформатики та комп'ютерної техніки, умінь і навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій у подальшій діяльності, що має забезпечувати формування у слухачів інформаційної культури та інформаційно-комунікаційної компетентності.

Завданням вивчення дисципліни є формування у слухачів умінь і навичок необхідних для кваліфікованого та ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-пізнавальній діяльності та повсякденному житті.

Об'єктом навчальної дисципліни є вміння використовувати сучасні інформаційні технології у повсякденному житті.

Предметом навчальної дисципліни є вміння застосовувати інформаційні технології у повсякденному житті.

З метою підвищення ефективності вивчення дисципліни слухачі мають можливість використовувати систему дистанційного навчання ХНЕУ. С. Кузнеця.

Програма навчальної дисципліни передбачає навчання в формі лабораторних занять та самостійної роботи слухачів. Для практичного засвоєння основних тем дисципліни лабораторні заняття, індивідуальна робота та консультації проводяться з застосуванням персональних комп'ютерів, локальних мереж і мережі Інтернет в комп'ютерних класах ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Всі види занять забезпечуються необхідною надрукованими та електронними методичним матеріалами.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	Підготовче відділення
Семестр	1 / 2
Кількість кредитів ECTS	3
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Інформатика	Усі початкові дисципліни

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність працювати з програмним забезпеченням	Володіти поняттями інформації і її властивостей, економічної інформації, формами подання інформації, виміром та визначенням якості інформації
	Працювати з програмним забезпеченням і файловою системою, проводити найпростіші операції щодо обслуговування комп'ютера
	Знати склад технічної та програмної бази сучасних інформаційних технологій (персональний комп'ютер, програмні засоби загального призначення комп'ютерні мережі, офісна техніка)
Здатність використовувати програмне забезпечення для рішення найпростіших задач	Володіти основними прийомами створення найпростіших документів та форматування тексту в Microsoft Word
	Знати принципи обробки табличної інформації, що збирається в процесі практичної діяльності економіста
	Володіти технологіями обробки даних у середовищі табличних процесорів

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні відомості про інформацію, інформаційні системи та обчислювальні машини.

Тема 1. Предмет, методи й завдання дисципліни

Тема 2. Інформація та її властивості

Тема 3. Склад персонального комп'ютера і операційна система Windows

Змістовий модуль 2. Створення та редагування документів у текстовому процесорі MS Word.

Тема 4. Текстовий редактор Word: функціональні можливості та інтерфейс.

Змістовий модуль 3. Використання табличного процесора для вирішення економічних задач.

Тема 5. Табличний процесор MS Excel

Тема 6. Графічне представлення інформації при вирішенні економічних задач

Перелік лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Методи навчання - взаємодія між викладачем та учнями, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь та навичок від викладача до слухача, а також самостійна та індивідуальна роботи слухача.

При проведенні видів занять, визначених планом, використовуються такі методи:

1. Під час викладу навчального матеріалу: - словесний (бесіда, пояснення, розповідь, інструкція); - наочні (ілюстрація, демонстрація, незалежне спостереження); - практичні (вправи, практичні роботи, дослідницька робота).

2. За організаційним характером навчання: - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; - методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; - методи контролю та самоконтролю в навчанні; - бінарні (поєднання теоретичних, наочних, практичних) методів навчання.

3. За логікою сприйняття та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедуктивний, репродуктивний, прагматичний, дослідницький, проблемний тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у слухачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у слухачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

1) поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту поставити залік, – 60 балів);

2) підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу..

Система оцінювання сформованих компетентностей у слухачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Лабораторні заняття: максимальна кількість балів становить 100 (захист лабораторних робіт – 50 (для слухачів інженерних та біологічних спрямувань), 40 (для слухачів економічного спрямування), контрольні роботи – 20, тестові завдання – 6(для слухачів інженерних та біологічних спрямувань), 4 (для слухачів економічного спрямування), робота на занятті – 24 (для слухачів інженерних та біологічних спрямувань), 36 (для слухачів економічного спрямування), а мінімальна – 60.

Самостійна робота: складається з часу, який здобувач витрачає на підготовку до виконання лабораторних робіт та контрольних робіт, в технологічній карті бали на цей вид робіт не виділені.

Підсумковий контроль:

Підсумкова оцінка встановлюється за шкалою, наведеною в таблиці "Шкала оцінок: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподілу балів наведені в таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни для слухачів інженерних та біологічних спрямувань

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1.	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 1. Предмет, методи й завдання дисципліни.	Активна робота на парі	1
	<i>Індивідуальна робота</i>			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 2.	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 2. Відомості про інформацію, інформаційних системах та обчислювальних машинах.	Активна робота на парі	1
			Лабораторна робота	5
			Тести для поточної роботи	3
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 3. Робота з папками і файлами в середовищі Windows	Активна робота на парі	1
			Лабораторна робота	5
<i>Індивідуальна робота</i>				
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 3	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 4. Склад персонального комп'ютера і операційна система Windows	Активна робота на парі	1
			Лабораторна робота	5
	<i>Індивідуальна робота</i>			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 4	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 5. Форматування документу (шрифт, параграф), налаштування параметрів сторінки	Активна робота на парі	1
			Лабораторна робота	5
			Тести для поточної роботи	3
Лабораторна робота	Лабораторна робота 6. Створення	Активна робота на парі	1	

		таблиць різної складності, побудова схем за допомогою фігур	Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 7. Створення формул. Робота зі списками	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 8. Використання стилів Word	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 9. Створення змісту	Активна робота на парі	2
			Контрольна робота	10
Індивідуальна робота				
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 5.	Робота в аудиторії			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 10. Знайомство з табличним редактором EXCEL. Організація обчислень в електронних в таблицях	Активна робота на парі	4
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 11. Організація обчислень в електронних в таблицях	Активна робота на парі	4
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 12. Технологія організації даних і обчислень в табличних процесорах	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
Індивідуальна робота				
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 6.	Робота в аудиторії			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 12. Графічне представлення інформації при вирішенні економічних задач	Активна робота на парі	2
			Контрольна робота	10
	Індивідуальна робота			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		

Рейтинг-план навчальної дисципліни для слухачів економічного спрямування

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1.	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 1. Предмет, методи й завдання дисципліни.	Активна робота на парі	2
	<i>Індивідуальна робота</i>			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 2.	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 2. Відомості про інформацію, інформаційних системах та обчислювальних машинах.	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
			Тести для поточної роботи	2
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 3. Робота з папками і файлами в середовищі Windows	Активна робота на парі	2
	<i>Індивідуальна робота</i>			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 3	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 4. Склад персонального комп'ютера і операційна система Windows	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
	<i>Індивідуальна робота</i>			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 4	<i>Робота в аудиторії</i>			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 5. Форматування документу (шрифт, параграф), налаштування параметрів сторінки	Активна робота на парі	2
			Тести для поточної роботи	2
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 6. Створення таблиць різної складності, побудова схем за допомогою фігур	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5

	Лабораторна робота	Лабораторна робота 7. Створення формул. Робота зі списками	Активна робота на парі	4
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 8. Використання стилів Word	Активна робота на парі	4
			Контрольна робота	10
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 9. Створення змісту	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
Індивідуальна робота				
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 5.	Робота в аудиторії			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 10. Знайомство з табличним редактором EXCEL. Організація обчислень в електронних в таблицях	Активна робота на парі	4
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 11. Організація обчислень в електронних в таблицях	Активна робота на парі	4
			Лабораторна робота	5
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 12. Технологія організації даних і обчислень в табличних процесорах	Активна робота на парі	4
			Контрольна робота	10
Індивідуальна робота				
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		
Тема 6.	Робота в аудиторії			
	Лабораторна робота	Лабораторна робота 12. Графічне представлення інформації при вирішенні економічних задач	Активна робота на парі	2
			Лабораторна робота	5
	Індивідуальна робота			
	Запитання та завдання для індивідуального вивчення	Пошук, вибір та огляд літературних джерел за заданою темою. Визначення завдання для лабораторної майстерності та ознайомлення з предметом		

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр оцінюється за шкалою ЄКТС. У випадку отримання слухачем менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку. В разі не складання заліку декан факультету пропонує слухачу повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Основы информатики и компьютерной техники: конспект лекций [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://pns.hneu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=52821>
2. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник. 4-те вид. - К.: Каравела, 2012. - 496 с.
3. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології. : підруч. /Баженов В.А., Венгерський П.С., Гарвона В.С. та ін. – К.: Каравела, 2017. – 592 с.
4. Леонов В. Простой и понятный самоучитель Word и Excel. –2-е издание. –Москва: Издательство «Э», 2016. –352 с.
5. Павлов Н. Microsoft Excel: Мастер Формул. Подробное руководство по «высшему пилотажу» в формулах и функциях. –М., 2017. –240 с.

Додаткова

6. Інформатика: учебное пособие / В. П. Степанов , И. О. Борозенец, Н. В. Власенко. [и др.]; под ред. В. П. Степанова. – Мультимедийное интерактивное электр. изд. комбинированного использов. (655 Мб). – Х.: ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2015. – Название с тит. экрана.– ISBN 978–966–676–560–7

Інформаційні ресурси

7. Операційна система Microsoft Windows. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://books.br.com.ua/23664>
8. Текстовые редакторы. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://books.br.com.ua/23664>
9. Форматування даних в Excel. Формули та функції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://books.br.com.ua/23664>
10. Основы информатики та комп'ютерної техніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=500>